

متن سخنرانی رئیس انجمن آمار ایران در افتتاحیه یازدهمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی
دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

۸ و ۹ شهریور ۱۳۹۶

با عرض سلام و ادب خدمت حضار گرامی، ابتدا اجازه می خواهم به نیابت از طرف انجمن آمار ایران از هیئت رئیسه محترم دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) به دلیل حمایت از یازدهمین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی، از کمیته های علمی و اجرایی و تمامی دست اندرکاران این سمینار، به ویژه دبیر محترم سمینار که در چند ماه اخیر شاهد تلاش ها و نگرانی های این عزیزان در امر برگزاری این سمینار بوده ایم و همچنین از سخنرانان ارجمند و میهمانان گرامی که دعوت ما را پذیرفته اند، صمیمانه سپاسگزاری نموده و نسبت به همه این بزرگواران ادای احترام نمایم. همچنین بر خود واجب می دانم یاد و خاطره دو اسطوره فقید و آمارگستر کشور، زنده یادان دکتر علی عمیدی و دکتر ناصر رضا ارقامی که در یک ماه گذشته جهان فانی را وداع گفته و به جاودانگی پیوستند، را گرامی دارم. یاد این اساتید فرزانه هرگز از دلها، و نامشان هرگز از گستره علم و دانش این مرز و بوم محو نخواهد شد.

در حالی که استقبال یازدهمین سمینار دو سالانه احتمال و فرآیندهای تصادفی می رویم که نخستین سمینار در سال ۱۳۷۶ در دانشگاه شهر کرد برگزار گردید. از آن سال تاکنون ده سمینار از این دست در موعدهای منظم و با موفقیت برگزار گردیده است. هم اکنون نیز شاهد برگزاری یازدهمین سمینار در دانشگاه بین المللی امام خمینی در شهر باستانی و زیبای قزوین، پایتخت خوشنویسی ایران، هستیم. شایسته است با مغتنم شمردن این گونه سمینارها، برای افزایش سطح آگاهی جامعه و گسترش میزان نفوذ و قدرت آمار در جنبه های مختلف بکوشیم و به اهداف سمینار، به ویژه، ایجاد ارتباط بین پژوهشگران و آشنا نمودن آنان با پیشرفت های جدید در زمینه احتمال و فرآیندهای تصادفی و کاربردهای آنها دست یابیم.

در ادامه عرایضم، مایلیم به برخی دغدغه فکری و بیم و امیدهای همکارانم در انجمن آمار که مطمئنم جزء نگرانی های بسیاری از شما عزیزان هم هست، اشاره ای داشته باشم:

مقوله اول، گرایش بی حد و حصر و غیر متعارف دانش آموزان مقاطع متوسطه به تحصیل در رشته های دانشگاهی علوم تجربی و عدم گرایش و علاقه به رشته های علوم ریاضی در یکی دو سال اخیر می باشد که بسیار نگران کننده است. بی توجهی به بازار کار و وضعیت اشتغال، موجب شده تا دانش آموزان علاقه زیادی برای تحصیل در رشته های مرتبط با علوم ریاضی نداشته باشند. بنا به اذعان صاحب نظران این حوزه، این روزها حال رشته های ریاضی ناخوش است و این بی اعتنایی به علوم ریاضی نشانه خوبی نیست. در حال حاضر در کشور ما، علوم مختلف که قاعدتا بایستی در تناسب با یکدیگر رشد کنند، در حال مانع تراشی برای پیشرفت یکدیگرند.

چالشی که که اگر به خوبی مدیریت نشود می‌تواند درد سر بزرگی برای نسل های آتی فراهم کند. پیشنهادات بسیاری از سوی برخی اشخاص حقیقی و حقوقی در رابطه با حل این معضل به دفتر انجمن آمار رسیده است. در این رابطه و برای اخذ تصمیمات مناسب، کارگروهی تعیین و مسئول پیگیری شده اند تا گزارش های مستند به انجمن ارائه نمایند. از تمام گروه های آموزشی و پژوهشی، اعضاء محترم هیئت علمی، دانشجویان و کارشناسان نیز انتظار می رود در خصوص مواجهه با این معضل ارائه راهکار نموده و جمع بندی مباحث خود را به انجمن های ریاضی و آمار منعکس نمایند. بدیهی است که این انجمن ها با گردآوری همه این نتایج و اولویت بندی پیشنهادهای می توانند در راستای حل این گونه مشکلات، توفیق بیشتری داشته باشند.

مقوله دوم، اقدام نسنجیده و بدون هماهنگی سازمان سنجش آموزش کشور در حذف گزینه پذیرش دانشجو با آزمون در رشته های آمار و ریاضی و پذیرش تنها از طریق بررسی سوابق تحصیلی، می باشد. پر واضح است که نتیجه این تصمیم در دراز مدت، ما را با دانشجویان ضعیف و بدون انگیزه مواجه خواهد کرد. انجمن آمار ایران با تکیه بر رسالت علمی و اجتماعی خود، اعتراض و نگرانی جدی خود را در این رابطه به منظور چاره اندیشی مقتضی، به اطلاع رئیس محترم سازمان سنجش که خود از بدنه جامعه آماری کشور نیز هست، رسانیده و تاکید نموده است که ادامه این رویه می‌تواند در درازمدت ضربه جبران ناپذیری به ساختار علمی کشور وارد کند. عدم تصمیم گیری هوشمندانه برای این چالش، قطعاً بند مندرج در سیاست های کلی برنامه ششم توسعه در زمینه توجه جدی به " توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی، نظریه پردازی و نوآوری در چارچوب سیاست های کلی علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور " را با مشکلات جدی در آینده روبرو خواهد کرد. همچنین هیئت مدیره انجمن آمار بر آن شد که با درمیان گذاشتن این مهم با انجمن ریاضی، و در یک اقدام مشترک از سوی دو انجمن، عکس العمل یکسانی را در خصوص پیگیری و حل این مشکل داشته باشند. امید است با اتکال به خداوند متعال و با هم فکری همه همکاران فرهیخته، بتوان اقدامات مؤثری در راستای جلوگیری از افت کیفیت آموزشی رشته های آمار و ریاضی برداشت، به گونه ای که شاهد شکوفایی و رشد روز افزون این دو علم و به تبع آن علوم دیگر در سطوح جامعه باشیم.

و اما مقوله سوم، در سالهای اخیر اقدامات فراوانی برای سازماندهی و نظم بخشیدن به بازار واگذاری طرح های تحقیقاتی و مشاوره های به کارشناسان و متخصصان آمار، از سوی انجمن آمار و مرکز آمار صورت پذیرفته و می پذیرد. از جمله این اقدامات می توان به تشکیل سازمان نظام آمار شناسی اشاره کرد که توسط آن می توان صلاحیت افراد را برای طراحی، تحلیل و مشاوره آماری احراز نمود. این طرح با برطرف شدن برخی ابهامات و تشابهات آن و با رایزنی های مناسب، آماده ارائه مجدد به مجلس شورای اسلامی می باشد. تلاش های صادقانه و بی چشمداشت همکارانم به ویژه آقایان زنده یاد دکتر ارقامی، دکتر رجالی، دکتر پارسیان، دکتر محمدزاده، دکتر طالبی، دکتر فقیهی، دکتر پزشک، دکتر خدادادی و آقای زاهدیان از مرکز آمار ایران، در شکل گیری و تنظیم قانون پیشنهادی این سازمان، ستودنی و قابل تقدیر است. راه اندازی نظام رتبه بندی متخصصین آمار نیز

می‌تواند با ارزیابی سوابق علمی و تجربی آنان، مانع از ورود افراد غیر متخصص به حیطه ارائه خدمات مشاوره و اجرای فعالیت‌های آماری شود. بسیار خوشوقتم که در این سمینار به اطلاع شما عزیزان برسانم که این طرح با تلاش‌های بی‌وقفه همکارانم به ویژه آقایان دکتر رجالی، دکتر محمدزاده و آقای زاهدیان، در آخرین جلسه هیئت مدیره انجمن آمار ایران در تاریخ ۲۲ تیرماه سال جاری به تصویب رسید و اعضاء کمیته‌های مربوطه مشخص شدند. این طرح ابتدا به صورت آزمایشی در منزلگاه وب انجمن و سپس بصورت کامل انجام خواهد شد. قابل ذکر است که طرح رتبه بندی (که توسط انجمن آمار صورت می‌پذیرد)، نه تنها جایگزین نظام آمارشناسی نیست، بلکه مقدمه اجرای آن بوده و در راستای حمایت از آن طراحی شده است و انجمن همچنان به قوت پیگیر تصویب این طرح در مجلس شورای اسلامی و دولت می‌باشد.

در پایان عرایضم، نمایه شدن مجله ارزشمند پژوهشنامه انجمن آمار ایران در پایگاه ESCI که مقدمه‌ای برای نمایه شدن مجله در پایگاه اصلی ISI است، را به پژوهشگران و جامعه آماری کشور، تبریک عرض نموده و از زحمات و همت والای سردبیر محترم مجله، دانشمند بزرگوار جناب آقای دکتر وحیدی اصل و همکاران محترم ایشان در هیئت تحریریه مجله و همچنین سردبیر و هیئت تحریریه پیشین مجله، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

ضمن پوزش از اطاله کلام، توفیق روزافزون همه پژوهشگران کشور در انجام پژوهش‌های اصیل را از درگاه ایزد منان خواستارم. با تشکر از فرصتی که در اختیار اینجانب گذاشته شد عرایضم را به پایان می‌رسانم و از توجه شما سپاسگزارم.